

Міністерство культури та інформаційної політики України
КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР»

РОБОЧА ПРОГРАМА
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ХОРОВИЙ КЛАС»

Рівень вищої освіти	другий
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»	

Дніпро
2024

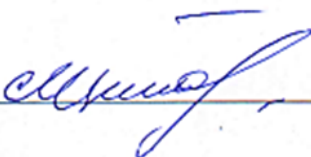
Розробники:

Чехлата Юлія Юріївна, кандидат мистецтвознавства, викладач кафедри вокально-хорового мистецтва;

Хмільок Тарас Васильович, доктор мистецтва, викладач кафедри вокально-хорового мистецтва

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Хоровий клас» відповідає стандарту другого рівня вищої освіти (ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньо-науковій програмі «Музичне мистецтво» 2024 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітнього ступеня «магістр» 2024 / 2025 навчального року, методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

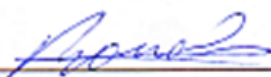
Гарант ОНП

Світлана ЩИТОВА

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Хоровий клас» другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» затверджено та введено в дію рішенням науково-методичної ради КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 6 від «27» серпня 2024 року).

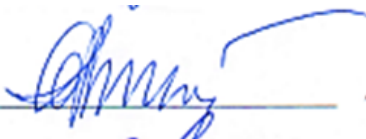
Голова ради

Дмитро ВОЛОВИК

Робочу програму нормативної навчальної дисципліни «Хоровий клас» другого рівня вищої освіти (освітній ступінь «магістр») галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво» розглянуто і схвалено на засіданні кафедри вокально-хорового мистецтва КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 4 від «27» червня 2024 року).

Завідувач кафедри

Андрій ТУЛЯНЦЕВ

1. Опис навчальної дисципліни

Кількість кредитів – 15	Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
Загальна кількість годин – 450	Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки – 1–2-й
Тижневих годин: аудиторних – 2 самостійної роботи – 2	Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»	Семестр – I–IV-й
Співвідношення кількості аудиторних занять до самостійної роботи – 1/1,7	Рівень вищої освіти – другий	Лекційні заняття – Практичні заняття – 276 годин
Вид контролю – атестаційний екзамен	Ступінь вищої освіти – «магістр»	Самостійна робота – 174 години

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1 Мета дисципліни – набуття виконавського досвіду для ведення концертної діяльності у якості артиста та диригента хорового колективу.

2.2. Завдання:

- 2.2.1 набуття практичних навичок, необхідних для здійснення на високому творчому та професійному рівні хорової концертно-виконавської роботи;
- 2.2.2 поглиблення та закріплення навичок та знань, отриманих в процесі вивчення спеціальних дисциплін;
- 2.2.3 підготовка, накопичення та розширення хорового репертуару;
- 2.2.4 удосконалення вокально-хорових навичок;
- 2.2.5 набуття практичного досвіду у роботі з хоровим колективом;
- 2.2.6 формування вміння використовувати знання у самостійній роботі над виконавською інтерпретацією хорового твору;
- 2.2.7 формування синтетичного педагогічного мислення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

- **знати** загальні форми організації виконавської діяльності академічного хорового колективу, засоби взаємодії диригента з хоровим колективом, закономірності психічного розвитку виконавця та особливості їх прояву у виконавському процесі в різні вікові періоди, специфіку роботи над вокально-хоровим навичками, основні хорові стилі та жанри, специфіку репертуару академічного хорового колективу.
- **вміти** здійснювати на високому художньому та технічному рівні музично-виконавську діяльність у академічному хоровому колективі, планувати репетиційний та концертний процес, самостійно готувати до концертного виконання хорові твори різних стилів та жанрів, аналізувати хоровий репертуар з виконавсько-методичних позицій, користуватися методами психологічної та педагогічної діагностики для

рішення виконавських задач, аналізувати та критично оцінювати власне виконання, розробляти та реалізовувати творчі проекти за участю хорового колективу.

- **володіти** значним досвідом концертного хорового виконавства, методикою ведення репетиційної роботи в хорі, навичками вільного читання з листа, необхідним комплексом теоретичних, методологічних та педагогічних знань у сфері музично-виконавської діяльності.

2.3. Компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності та здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці.

2.3.1. Загальні:

ЗП 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗП 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

2.3.2. Фахові:

ФП 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФП 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

ФП 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФП 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФП 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФП 9. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

2.4. Програмні результати навчання:

ПР 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПР 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

3. Зміст курсу

Семестр №1. Удосконалення вокально-хорових навичок

Удосконалення вокально-хорових навичок передбачає роботу над вільним володінням голосовим апаратом, вірним співацьким диханням, звукоутворенням, вокальною позицією, атакою звуку і звуковеденням,

чистотою хорового строю, якісною дикцією та артикуляцією, усіма видами ансамблю (метро-ритмічним, темповим, тембральним, динамічним, штриховим, орфоепічним, фактурним тощо), розширенням співацького діапазону, формуванням якості звуку і його тембрального забарвлення. Магістрант розширює знання щодо процесу розспівування та комплексу вокально-хорових вправ, удосконалює навички вільного читання з листа, розвиває мелодичний, гармонічний та поліфонічний слух, вміння реагувати на недоліки і корегувати хорову звучність у процесі виконання.

Семестр № 2. Розкриття ідейно-художньої концепції хорового твору

Комплексний підхід до роботи над хоровим репертуаром, який базується на:

- багаторівневому цілісному аналізі хорового твору (історико-стилістичному, теоретичному, музикознавчому, культурологічному, вокально-хоровому);
- осягненні драматургії творів малої та великої форми;
- виявленні емоційно-образного змісту та засобів виразності для його втілення у контексті жанрово-стилістичної моделі хорового твору;
- охопленні цілісної музичної форми;
- осягненні суспільного та особистого значення хорового співу як засобу виховання духовної культури;
- становленні творчого задуму на засадах високо професійної художньої інтерпретації твору.

Семестр № 3. Звуковедення як інтонаційне сполучення співацьких звуків, злиття їх у мотиви, фрази, речення, періоди

Подальша робота над розвитком музичного слуху з метою забезпечення інтонаційної злагодженості виконання. Активізація співацького дихання та атаки звуку для виконання творів з характерною виразністю, або написаних сучасною композиторською мовою. Послідовність роботи над музичним твором: ознайомлення з хоровим твором, розучування, художнє виконання.

Семестр №4. Підготовка державної дипломної програми з хоровим колективом

Підготовка магістранта до роботи над державною дипломною програмою передбачає: комплексний музично-теоретичний та вокально-хоровий аналіз хорового твору, наявність репетиційного плану, досконале знання хорової партитури, високо професійну мануальну техніку, власне інтерпретаційне рішення твору. Робота магістранта з хоровим колективом над державною дипломною програмою охоплює питання подолання вокально-хорових складнощів, підкреслення жанрово-стилістичних особливостей хорового твору, досягнення високого художнього рівня інтерпретації хорового твору та образно-емоційної відповідності його виконання, користування методами психологічної та педагогічної діагностики для рішення виконавських задач, аналізу та критичної оцінки виконання, професійного спілкування з хоровим колективом, сценічної етики та виконавської майстерності, підготовки до концертного виступу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Кількість годин					
	Усього	У тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Індив.	Сам.р.
Тема 1. Удосконалення вокально-хорових навичок	104		64			40
Тема 2. Розкриття ідейно-художньої концепції хорового твору	122		82			40
Тема 3. Звуковедення як інтонаційне сполучення співацьких звуків, злиття їх у мотиви, фрази, речення, періоди	104		64			40
Тема 4. Підготовка державної дипломної програми з хоровим колективом	120		66			54
Всього годин	450		276			174

**6. Теми лекційних занять
навчальним планом не передбачені**

**7. Теми лабораторних занять
навчальним планом не передбачені**

8. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Удосконалення вокально-хорових навичок: <ul style="list-style-type: none"> ● Специфіка синтезу слова і музики у хоровому творі; ● Значення тембрального ансамблю у формуванні якісної хорової звучності; ● Роль фактури у становленні загальної драматургії хорового твору; ● Робота над елементами хорової звучності. ● Формування професійних, організаційних та педагогічних якостей диригента ● Розробка плану репетиційної роботи з хоровим колективом 	40
2	<i>Розкриття ідейно-художньої концепції хорового твору:</i> <ul style="list-style-type: none"> ● Виразові, художні та технічні засоби хорового виконавства; ● Втілення емоційно-образного змісту хорового твору у контексті його жанрово-стилістичної моделі; ● Інтонаційна природа музичної мови хорового твору. ● Методи професійного спілкування з хоровим колективом ● Специфіка підбору репертуару для академічного хорового колективу. 	40
3	<i>Звуковедення як інтонаційне сполучення співацьких звуків, злиття їх у мотиви, фрази, речення, періоди</i> <ul style="list-style-type: none"> ● <i>Послідовність роботи над музичним твором: ознайомлення з хоровим твором, розучування, художнє виконання</i> 	40

	<ul style="list-style-type: none"> • Роль квартетного співу у процесі роботи над хоровим твором • Значення мануальної техніки диригента на шляху досягнення високого виконавського рівня хорového колективу. 	
4	<p><i>Підготовка державної дипломної програми з хоровим колективом:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Взаємодія різних видів мистецтва у хоровому виконавстві; • Специфіка інтерпретаційного рішення хорових творів різних епох, жанрів та стилів; • Специфіка концертно-виконавської роботи хорového колективу. • Загальні форми організації виконавської діяльності академічного хорového колективу. 	54
	Всього за навчальним планом	174

9. Методи та технології навчання

Вивчення нормативної навчальної дисципліни «Хоровий клас» передбачає поєднання різних методів і технологій викладання. Серед них – активні, вербальні, наочні, практичні, проблемно-пошукові, дослідницькі, аналітичні, репродуктивні, розвивальні, індуктивні та дедуктивні.

10. Методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: перевірка засвоєння матеріалу вибіркових тем курсу згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та практичних завдань (поточний контроль, залік наприкінці 2 семестру (підсумковий контроль). **Система контролю** включає виконання усього музичного матеріалу за навчальними вимогами, обов'язково напам'ять.

Кафедрою вокально-хорового мистецтва, на основі навчально-методичних рекомендацій 2021 року, встановлені такі **критерії оцінювання** знань і компетентностей здобувачів з навчальної дисципліни:

Зараховано:

- 1) високий рівень володіння теоретичними знаннями;
- 2) вільне застосування практичних навичок;
- 3) правильно, без жодної помилки або з незначними помилками виконані всі завдання.

Не зараховано

- 1) незнання більшої частини навчального матеріалу;
- 2) невміння застосовувати теоретичні знання на практиці;
- 3) майже повна неспроможність виконання завдань.

11. Методичне забезпечення

- 16.1 Друковані та електронні матеріали (клавіри, ноти).
- 16.2 Робоча програма з дисципліни.
- 16.3 Силабус дисципліни.

12. Рекомендована література

Основна

1. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів : Актуалізація звичаєвої традиції : Навч. посібник. К. : Ред. журн. «Укр. Світ», 2002. 440 с. :
2. Парфьонова Г. Артистичність як необхідний компонент особистості диригента–хормейстера [Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 17 : Зб. наук. пр. / Харк. держ ун–т мистецтв ім. І.П.Котляревського]. Харків : ХДУМ, 2006. 304 с. С.119–127.
3. Смирнова Т.А. Хорознавство (історія, теорія, методика) : Навч. посіб. / Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди..Харків: ХДПУ, 2000. 180с.
4. Каблова Т. Б., Румянцева С. В. Читання партитур для вокальних ансамблів. Навчально- репертуарний збірник для студентів ВНЗ, К. 2019. 90 с.
5. Карпенко Є. Диригентсько–хорова підготовка вчителя музики. Суми: ВВП „Мрія – 1” ЛТД, 2001. 109 с.
6. Коломоєць О. Хорознавство. К. Либідь, 2001. 167 с
7. Марцинковський С., Марцинковська І. Хрестоматія з диригування (клавір, партитура): Навчальний посібник, Херсон: ХДУ, 2009. 166 с.
8. Основи диригування : робоча навч. прогр. [для студ. напряму 6.020204 „Музичне мистецтво” освітньо-кваліф. рівня „бакалавр”] / уклад. П. Й. Шиманський, Н. П. Кучерук. Луцьк : Вежа, 2007. 17 с.
9. Пасічняк Л. Робота диригента над музичним твором: Методичні рекомендації до дисципліни “Оркестрове диригування” для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки “Музичне мистецтво”. Івано Франківськ: Нова Зоря, 2012. 72 с.

Допоміжна:

1. Плющик Є. В., Новосадова С. А., Суботницький І. М. Хорознавство та хорове аранжування. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни. Житомир, 2019. – 32 с.
2. Соловійов В. А. Мануальна технічна майстерність як фактор професійної підготовки майбутнього керівника хорového колективу. Молодий вчений. 2018. № 4(2). С. 533–536.
3. Юцевич Ю. Музика. Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2003. 352 с.
4. DeNora Tia. Music in Everyday Life. Cambridge: Cambridge University Press, 2000. 197 Pp.
5. Eco Umberto. I limiti dell'interpretazione. Milano: La nave di Teseo, 2016. 240 p.
6. Gołąb Maciej. Musical Work Analysis. An Epistemological Debate. Frankfurt, M. ; Berlin ; Bern ; Bruxelles ; New York, NY ; Oxford ; Wien : Peter Lang GmbH, Internationaler Verlag der Wissenschaften, 2008. 216 Pp.

Інтернет-ресурси:

1. Дніпропетровська державна обласна універсальна наукова бібліотека.
URL: [http:// www.libr.dp.ua/](http://www.libr.dp.ua/)
2. bestchoir.kiev.ua
3. diasporiana.org.ua
4. fontesmusicae.pl

5. imslp.org
6. leontovych.narod.ru
7. library.dudaryk.ua
8. mubis.com.ua
9. muzunion.com
10. nbuv.gov.ua